

P6_TA(2009)0283

**Pažangiosios kelių transporto sistemos ir sąsajos su kitų rūšių transportu
***I**

2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomi kelių transportui ir jo sąsajoms su kitų rūšių transportu skirtų pažangiųjų transporto sistemų diegimo pagrindai (COM(2008)0887 – C6-0512/2008 – 2008/0263(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0887),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 71 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C6-0512/2008),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A6-0226/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Europos Parlamento pozicija priimta per pirmąjį svarstymą 2009 m. balandžio 23 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/.../EB, kuria nustatomi kelių transportui ir jo sąsajoms su kitų rūšių transportu skirtų pažangiųjų transporto sistemų diegimo pagrindai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 71 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos³,

kadangi:

- (1) Kelių transporto srautų didėjimas, susijęs su Europos ekonomikos augimu ir piliečių judumo poreikiais, yra pagrindinė didėjančių kelių infrastruktūros spūščių ir didėjančio energijos vartojimo, taip pat aplinkosaugos ir socialinių problemų priežastis.
- (2) Sprendžiant šias svarbias problemas, negalima apsiriboti tik tradicinėmis priemonėmis pvz., esamos kelių transporto infrastruktūros plėtra. Ieškant Bendrijai tinkamų sprendimų svarbus vaidmuo teks inovacijoms.
- (3) ***Pažangiosios transporto sistemos (PTS) yra pažangios prietaikos, kuriomis, nors jos savaime ir nėra protingos, siekiama teikti naujoviškas su įvairių rūšių transporto ir eismo valdymu susijusias paslaugas ir įvairiems naudotojams sudaryti galimybę būti geriau informuotiems ir saugiau, darniau ir „protingiau“ naudotis transporto tinklais.***
- (4) Informacinių ir ryšių technologijų taikymas kelių transporto sektoriui ir jo sąsajoms su kitų rūšių transportu (PTS) gerokai prisidės prie aplinkosaugos gerinimo, veiksmingumo, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą, kelių transporto saugos ir saugumo, keleivių ir krovinių judumo ir kartu užtikrins vidaus rinkos veikimą ir didesnę konkurencingumą bei užimtumą.
- (5) ***Sukurtos kelios pažangios prietaikos ir Bendrijos priemonės, skirtos įvairių rūšių transportui, pvz., geležinkelių (ERTMS ir TAF-TSI), jūrų ir vidaus vandens (LRITS, SafeSeaNet, VTMS, RIS), oro (SESAR) ir sausumos transportui, pavyzdžiui, galvijams vežti.***

¹ 2009 m. gegužės 13 d. nuomonė (dar nepaskelbta OL).

² OL C , , p.

³ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento pozicija.

- (6) Pažanga, padaryta informacines ir ryšių technologijas taikant kitoms transporto rūšims, dabar turėtų būti perkelta į kelių transporto sektorių, pirmiausia šioje srityje siekiant užtikrinti didesnę kelių transporto ir kitų transporto rūšių integraciją.
- (7) Kai kuriose valstybėse narėse šios technologijos nacionaliniu mastu kelių transporto sektoriuje jau diegiamos, tačiau šis diegimas vis dar padrikas, nedarnus, negalintis užtikrinti geografinio PTS paslaugų tęstinumo visoje Bendrijoje.
- (8) Norint užtikrinti darnų ir veiksmingą PTS paslaugų diegimą visoje Bendrijoje, turėtų būti nustatytos bendros specifikacijos. Pirmiausia prioritetas turėtų būti suteiktas keturioms pagrindinėms PTS kūrimo ir diegimo sritims.
- (9) Bendros specifikacijos turėtų būti parengtos atsižvelgiant, inter alia, į šioje srityje jau įgytą patirtį ir pasiektus rezultatus ir remiantis šia patirtimi bei rezultatais, ypač įgyvendinant e. saugos iniciatyvą¹, Komisijos pradėtą įgyvendinti 2002 m. balandžio mėn. Pagal šią iniciatyvą Komisija įkūrė e. saugos forumą, skirtą skatinti teikti ir toliau įgyvendinti rekomendacijas, kuriomis siekiama padėti kurti, diegti ir naudoti e. saugos sistemas.
- (10) Šioje direktyvoje įtvirtintos taisyklės ir procedūros neturėtų būti taikomos transporto priemonėms, kurios buvo pirmą kartą įregistruotos ir (arba) kurių tipas buvo patvirtintas ir (arba) kurias buvo pradėta eksploatuoti iki šios direktyvos įsigaliojimo, ir kurios naudojamos daugiausia dėl istorinės svarbos.**
- (11) PTS turėtų būti rengiamos remiantis sąveikiomis sistemomis, pagrįstomis atvirais ir viešais standartais, kuriais, vadovaujantis nediskriminavimo principu, galėtų naudotis visi prietaikų ir paslaugų teikėjai bei naudotojai.
- (12) Ateityje būtina užtikrinti prietaikų ir paslaugų sąveiką, kurių sukuria PTS diegimas ir kuri tam tikrais atvejais apima atgalinį PTS prietaikų ir paslaugų suderinamumą.**
- (13) Diegiant ir naudojant PTS prietaikas ir paslaugas, bus tvarkomi asmens duomenys. Šie duomenys turėtų būti tvarkomi pagal Bendrijos taisyklės, nustatytas, *inter alia*, 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo² ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje³.
- (14) Diegiant ir naudojant PTS prietaikas ir paslaugas, ypač eismo ir kelionių informacijos paslaugas, bus tvarkomi ir naudojami kelių, eismo ir kelionės duomenys, pateikiami valstybių narių viešojo sektoriaus institucijų turimuose dokumentuose. Šie duomenys turėtų būti tvarkomi ir naudojami pagal Bendrijos taisyklės, nustatytas 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo⁴.
- (15) *Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB*⁵ nustatomi motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindai, o *Europos Parlamento ir*

¹ Žr. http://www.esafetysupport.org/download/European_Commission/048-esafety.pdf

² OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

³ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

⁴ OL L 345, 2003 12 31, p. 90.

⁵ OL L 263, 2007 10 9, p. 1.

Tarybos direktyvos 2002/24/EB¹ ir 2003/37/EB² atitinkamai susijusios su dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių ir žemės ar miškų ūkio traktorių, jų priekabų ir keičiamos velkamosios įrangos tipo patvirtinimu. Nors šių direktyvų nuostatos taikomos su PTS susijusiai transporto priemonių įrangai, jos netaikomos išorinės kelių infrastruktūros PTS techninei ir programinei įrangai, todėl šiai įrangai turėtų būti taikomos nacionalinės tipo patvirtinimo procedūros.

- (16) PTS prietaikoms ir paslaugoms, kurioms būtinos tikslaus ir patikimo laiko ir padėties nustatymo paslaugos, turėtų būti naudojama palydovų naudojimu pagrįsta infrastruktūra arba kitokia technologija, užtikrinanti lygiavertį tikslumą³, **pavyzdžiui, skirtasis trumpojo nuotolio ryšys (DSRC).**
- (17) Pagrindinės suinteresuotosios šalys, pvz., PTS paslaugų teikėjai, PTS naudotojų asociacijos, transporto ir įrenginių operatoriai, gamybos pramonės atstovai, socialiniai partneriai, profesinės asociacijos ir vietos valdžios institucijos, turėtų turėti galimybę patarti Komisijai su PTS diegimu Bendrijoje susijusiais verslo ir techniniais klausimais.
- (18) Šiai direktyvai įgyvendinti reikalingos priemonės turėtų būti priimtos remiantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁴.
- (19) *Visų pirma* Komisijai turėtų būti suteikta teisė priimti su priedų keitimu susijusias priemones ir priemones, kuriomis nustatomos išsamesnės sąveikių PTS kūrimo, diegimo ir naudojimo specifikacijos. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti, inter alia, ją papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti priimtos taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (20) Kad būtų užtikrintas darnus požiūris, Komisija turėtų užtikrinti šia direktyva įsteigto komiteto ir komitetų, įsteigtų 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/52/EB dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo Bendrijoje⁵, 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų⁶ ir komiteto, nurodyto 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/46/EB, nustatančia motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus⁷, veiklos nuoseklumą.
- (21) Kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šios direktyvos *tikslų* – užtikrinti darnų sąveikių PTS diegimą *ir naudojimą* visoje Bendrijoje – ir kadangi dėl šio tikslo masto ir poveikio jo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, Bendrija gali priimti priemones, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, šia direktyva neviršijama to, kas būtina *nurodytiems* tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

¹ OL L 124, 2002 5 9, p. 1.

² OL L 171, 2003 7 9, p. 1.

³ Žr. || Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1/2005 (OL L 3, 2005 1 5, p. 1), ir || Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 683/2008 (OL L 196, 2008 7 24, p. 1).

⁴ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁵ OL L 166, 2004 4 30, p. 124.

⁶ OL L 370, 1985 12 31, p. 8.

⁷ OL L 263, 2007 10 9, p. 1.

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šia direktyva nustatomi darnaus *ir nuoseklaus PTS, įskaitant sąveikias PTS*, diegimo ir naudojimo Bendrijoje ir šiam tikslui būtinų specifikacijų kūrimo pagrindai.

Ji taikoma visoms kelių *transporto, įskaitant miesto transportą, keliautojams, transporto priemonėms, infrastruktūrai* ir jo sąsajoms su kitų rūšių transportu skirtoms *PTS*.

Taikant šią direktyvą ir 4 straipsnyje nurodytas priemones, turi būti laikomasi valstybių narių reikalavimų, susijusių su viešąja tvarka ir visuomenės saugumu.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų *sąvokų* apibrėžtys:

- a) pažangiosios transporto sistemos (PTS) – pagalbinės kelių transporto (įskaitant infrastruktūrą, transporto priemones ir naudotojus) ir *eismo ir mobilumo valdymo bei sąsajų su kitų rūšių transportu sistemos, kuriose taikomos informacinės ir ryšių technologijos, įskaitant galiojančių įvairių rūšių transportą apimančias bilietų sistemas*;
- b) sąveika – sistemų ir susijusių verslo procesų arba keistis duomenimis, dalytis informacija ir žiniomis;
- c) PTS prietaika – naudojama PTS taikymo priemonė;
- d) PTS paslauga – PTS prietaikos įdiegtis tinkamai parengtoje organizacinėje ir operacinėje sistemoje, siekiant padidinti naudotojo saugumą, veiksmingumą, komfortą ir (arba) palengvinti transporto ir kelionių operacijas arba padėti jas atlikti;
- e) PTS paslaugos teikėjas – viešasis arba privatusis PTS paslaugos teikėjas;
- f) PTS naudotojas – PTS prietaikų arba paslaugų naudotojas, įskaitant keliautojus, *pažeidžiamus kelių eismo dalyvius*, kelių transporto infrastruktūros naudotojus ir operatorius, transporto parkų valdytojus ir avarinių tarnybų operatorius;
- g) mobilusis prietaisas – ryšių arba informacinis įrenginys, kurį vairuotojas gali pasiimti į automobilį ir naudoti važiuodamas, pvz., mobilusis telefonas, navigacijos sistema arba kišeninis asmeninis kompiuteris;
- h) platforma – funkcinė, techninė ir operacinė aplinka, suteikianti galimybę diegti, teikti arba naudoti PTS prietaikas ir paslaugas;
- i) *pažeidžiami eismo dalyviai – motorizuotomis transporto priemonėmis nesinaudojantys eismo dalyviai, pavyzdžiui pėstieji, dviratinkai, o taip pat motociklininkai ir neįgalūs ar riboto judumo asmenys*;
- j) *mažiausias PTS prietaikų ir paslaugų lygis – pagrindinis PTS prietaikų ir paslaugų, kurios yra būtinos transeuropinių transporto tinklų (TEN-T) dalys, lygis*;

3 straipsnis

PTS diegimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių darniam *veiksmingų* sąveikių PTS prietaikų ir paslaugų diegimui ir naudojimui Bendrijoje užtikrinti.
2. ***Kai įmanoma, valstybės narės užtikrina atgalinį PTS prietaikų ir paslaugų suderinamumą Bendrijoje.***
3. Valstybės narės visų pirma:
 - a) užtikrina, kad PTS naudotojai ir PTS paslaugų teikėjai galėtų gauti patikimus ir nuolat atnaujinamus būtinus kelių transporto duomenis;
 - b) užtikrina, kad įvairiuose regionuose arba įvairiose valstybėse narėse esantys kompetentingi eismo informacijos ir valdymo centrai galėtų keistis kelių eismo ir kelionės duomenimis ir kita reikiama informacija;
 - c) ***pritaiko PTS prie visų rūšių transporto ir jų sąsajų, užtikrindamos aukštą visų rūšių transporto integracijos lygį;***
 - d) imasi reikiamų priemonių su sauga ir saugumu susijusioms PTS sistemoms integruoti į transporto priemones ir kelių infrastruktūrą ir saugioms žmogaus ir mašinos sąsajoms (ŽMS), ypač skirtoms mobiliesiems prietaisams, kurti;
 - e) imasi reikiamų priemonių įvairioms PTS prietaikoms, susijusioms su transporto priemonių ir kelių infrastruktūros informacijos mainais ir tarpusavio ryšio palaikymu, integruoti taikant bendrą platformą;
 - f) ***siekiant išvengti geografinės fragmentacijos ir netolydumo.***
4. PTS prietaikoms ir paslaugoms, kurioms būtinos pasaulinės, tęstinės, tikslios ir patikimos laiko ir padėties nustatymo paslaugos, turėtų būti naudojamos palydovais pagrįstos infrastruktūros arba kitokia technologija, užtikrinanti lygiavertį tikslumą, ***pavyzdžiui, skirtasis trumpojo nuotolio ryšys (DSRC).***
5. Priimdamos 1 ir 2 dalyse nustatytas priemones, valstybės narės ***reikalauja, kad būtų laikomasi I priede nustatytų principų.***
6. ***Valstybės narės atsižvelgia į morfologinius geografiškai izoliuotų regionų ypatumus ir jiems pasiekti reikiamus atstumus ir, jei reikia, nustato išimtis, atsižvelgdamos į I priede nurodytą rentabilumo principą;***

4 straipsnis

Specifikacijos

1. Komisija nustato PTS diegimo ir naudojimo specifikacijas – ■ šiose prioritetinėse srityse:
 - a) optimalus kelių, eismo ir kelionės duomenų naudojimas;

- b) eismo ir krovinių valdymo PTS paslaugų tęstinumas Europos transporto koridoriuose ir miestų aglomeracijose;
 - c) kelių sauga ir saugumas;
 - d) transporto priemonės integravimas į transporto infrastruktūrą.
2. ***Komisija nustato mažiausio lygio PTS prietaikų ir paslaugų privalomo diegimo ir naudojimo specifikacijas, pirmiausia šiose srityse:***
- a) ***tikralaikės eismo ir kelionės informacijos teikimo visoje ES;***
 - b) ***duomenų ir procedūrų, skirtų nemokamų minimalių universaliosios eismo informacijos paslaugų teikimui,***
 - c) ***būtiną pagalbą skambučio (eCall) darnaus įdiegimo visoje Europoje,***
 - d) ***tinkamų priemonių dėl saugių stovėjimo vietų sunkvežimiams ir komerciniam transportui bei dėl stovėjimo aikštelių ir išankstinio užsakymo telematika valdomų sistemų;***
3. ***Transeuropinio geležinkelio tinklo (angl. TERN), kurį Bendrija bendrai finansuoja, statybos ir priežiūros atveju Komisija nustato reikiamas didesnio, nei mažiausio lygio PTS prietaikų ir paslaugų diegimo ir naudojimo specifikacijas.***
4. Specifikacijos atitinka I priede nustatytus principus; į specifikacijas įtraukiami bent II priede nustatyti pagrindiniai elementai.
5. ***Siekiant užtikrinti suderinamumą ir atsakomybės pasidalijimą, jei reikia, Komisija II priede nustatytus pagrindinius elementus papildo PTS paslaugų planavimo, įgyvendinimo ir operatyvinio naudojimo specifikacijomis ir nustato paslaugų turinį ir paslaugų teikėjų prievoles.***
6. ***Taip pat specifikacijomis nustatomos sąlygos, kuriomis valstybės narės, veikdamos kartu su Komisija, gali nustatyti papildomas šių paslaugų teikimo visoje jų teritorijoje ar jos dalyje taisykles.***
7. ***Priemonės, nurodytos 5–6 dalyse, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti, ją papildant, tvirtinamos pagal 9 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.***
8. ***Prieš priimdama 5 ir 6 dalyse nustatytas specifikacijas, Komisija atlieka tinkamą poveikio vertinimą.***
9. ***Šioje direktyvoje nenumatyti papildomi principai ir (arba) pagrindiniai elementai pridedami prie I ir (arba) II priedo, laikantis Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos.***

5 straipsnis

Su kelių eismo infrastruktūra susijusios PTS techninės ir programinės įrangos tipo

patvirtinimas

1. Prireikus veiksmingumo, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą, saugos, saugumo arba aplinkosaugos tikslais, prieš pradėdant naudoti PTS techninę ir programinę įrangą, kuriai netaikomos direktyvos 2002/24/EB, 2003/37/EB ir 2007/46/EB, patvirtinamas šios įrangos tipas.
2. *Dėl 1 dalyje nurodytų PTS techninės ir programinės įrangos prietaikų – informacija apie susijusias specifikacijas dėl atsakomybės perduodama už PTS techninės ir programinės įrangos prietaikų, kurioms taikoma ši direktyva, tipo patvirtinimą atsakingoms nacionalinėms institucijoms.*
3. Valstybės narės praneša Komisijai apie nacionalines institucijas, atsakingas už PTS techninės ir programinės įrangos, kuriai taikoma ši direktyva, tipo patvirtinimą, *įskaitant PTS programinės įrangos tiekėjų akreditavimą.* Komisija šią informaciją perduoda kitoms valstybėms narėms.
4. Visos valstybės narės pripažįsta kitų valstybių narių nacionalinių institucijų, minimų 3 dalyje, suteiktus tipo patvirtinimus.
5. *PTS techninę ir programinę įrangą pateikti į rinką ir naudoti galima tik jei ji tinkamai įrengta ir prižiūrima bei naudojama pagal paskirtį, pagal atitinkamą Bendrijos teisę, nekelti grėsmės asmenų sveikatai ir saugumui taip pat aplinkai ir, kai tinkama, turtui.*
6. *Laikoma, kad PTS techninė ir programinė įranga atitinka 4 straipsnyje nurodytas priimtas specifikacijas, jei ji atitinka nacionalinius standartus (jei tokie yra), kuriais vadovaujantis į nacionalinę teisę perkeliama pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką¹ nuostatas Europos standartizacijos institucijų nustatyti darnieji standartai.*

6 straipsnis

Techninių standartų ir taisyklių komitetas

Jeigu valstybė narė arba Komisija mano, kad 5 straipsnio 6 dalyje nurodyti standartai nevisiškai atitinka 4 straipsnyje nurodytas priimtas specifikacijas, atitinkama valstybė narė arba Komisija, nurodydama neatitikimo priežastis, apie tai praneša pagal Direktyvos 98/34/EB 5 straipsnį įkurtam Nuolatiniam komitetui. Komitetas pareiškia nuomonę skubos tvarka.

Atsižvelgdama į Komiteto nuomonę, Komisija valstybėms narėms praneša, ar tuos standartus reikia išbraukti iš šios direktyvos 5 straipsnyje nurodytų pranešimų.

7 straipsnis

Informacijos privatumo, saugumo ir pakartotinio naudojimo taisyklės

¹ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

1. Valstybės narės užtikrina, kad asmens duomenys naudojant PTS būtų *surenkami, saugomi ir* tvarkomi laikantis Bendrijos taisyklių, kuriomis saugomos asmenų laisvės ir pagrindinės teisės, ypač laikantis direktyvų 95/46/EB ir 2002/58/EB.
2. *Siekiant užtikrinti privatumą, tam tikrais atvejais suteikiant galimybę pasinaudoti PTS prietaika ir (arba) paslauga skatinama naudoti anoniminius duomenis:*
3. *Asmens duomenys tvarkomi tik tiek, kiek būtina siekiant suteikti galimybę pasinaudoti PTS prietaika ir (arba) paslauga.*
4. *Direktyvos 95/46/EB 8 straipsnyje nurodytų specialių kategorijų duomenys tvarkomi tik kai gaunamas aiškus su duomenimis susijusio asmens sutikimas tvarkyti tuos duomenis, kai jam (-ai) apie tai pranešama.*
5. **█** Valstybės narės užtikrina, kad PTS duomenys ir įrašai būtų apsaugoti nuo netinkamo naudojimo, įskaitant apsaugą nuo neteisėtos prieigos, keitimo arba praradimo *ir nebus naudojami kitais, nei direktyvoje paminėtais tikslais.*
6. Taikoma Direktyva 2003/98/EB^{||}.

█

8 straipsnis

Programos ruošimas

1. *Remdamasi direktyvos II priede nustatytais pagrindiniais elementais ir pirmą kartą ne vėliau kaip ... * Komisija parengia metinę darbo programą.*
2. *Komisija atsižvelgia į komitetų, įsteigtų remiantis kitais Bendrijos aktais, įskaitant 10 straipsnyje nurodytą Europos PTS patariamąją grupę, darbo, susijusio su įvairiomis PTS sritimis, rezultatus.*
3. *Glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina bendrą PTS diegimo nuoseklumą su kitomis atitinkamomis Bendrijos politikos sritimis, programomis bei veiksmais ir jų papildomumą.*
4. *Komisija aktyviai bendradarbiauja su Europos ir tarptautinėmis standartizacijos įstaigomis dėl I ir II prieduose nustatytų nuostatų.*
5. *Komisija veikia pagal 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą:*
 - a) *priimdama ir keisdama metines darbo programas;*
 - b) *nustatydama prioritetines tarptautinio bendradarbiavimo sritis.*

Metinė darbo programa ir prioritetinės tarptautinio bendradarbiavimo sritys skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

6. *Pagal 9 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu Komisija ne*

* *OL: trys mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.*

*vėliau, kaip ...**, priima darbo programą, apimančią II priede numatytų pagrindinių elementų įgyvendinimo tikslus ir terminus.

9 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas – *Europos PTS komitetas*, sudaromas iš valstybių narių atstovų ir pirmininkaujamas Komisijos atstovo.
2. ***Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.***

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

10 straipsnis

Europos PTS patariamoji grupė

1. Komisija įsteigia Europos PTS patariamąją grupę, kad ši konsultuotų Komisiją su PTS diegimu ir naudojimu Bendrijoje susijusiais verslo ir techniniais klausimais. Grupė sudaroma iš susijusių PTS paslaugų teikėjų, naudotojų asociacijų, transporto ir įrenginių operatorių, gamybos pramonės, socialinių partnerių, profesinių asociacijų, vietos valdžios institucijų ir kitų susijusių forumų aukšto lygio atstovų.
2. ***Komisija užtikrina, kad Europos PTS patariamąsios grupės nariai būtų kompetentingi ir kad šioje grupėje būtų tinkamai atstovaujama tiems pramonės sektoriams ir tiems naudotojams, kuriems taikomos priemonės, kurias pagal šią direktyvą gali pasiūlyti Komisija.***
3. ***Iš Europos PTS patariamąsios grupės reikalaujama pateikti techninę nuomonę dėl 4 straipsnyje nurodytų specifikacijų rengimo.***
4. ***Europos PTS patariamąsios grupės vykdoma veikla yra skaidri.***

11 straipsnis

Ataskaitos

1. Valstybės narės ne vėliau kaip ...* pateikia Komisijai išsamią nacionalinės veiklos ir projektų, susijusių su 4 straipsnio 1 dalyje nustatytais prioritetinėmis sritimis, ataskaitą ir joje pateikia bent III priede nustatytą informaciją.
2. Valstybės narės ne vėliau kaip ...** pateikia Komisijai savo nacionalinių PTS veiksmų planus penkeriems metams ir šiuose planuose pateikia bent III priede nustatytą

* ***OL: šeši mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.***

* ***OL: iki [šeši mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo].***

** ***OL: iki [dvejį metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo].***

informaciją.

3. Valstybės narės vėliau kasmet praneša apie pažangą, padarytą įgyvendinant šiuos planus.
4. Komisija *kas šešis mėnesius* Europos Parlamentui ir Tarybai *teikia ataskaitą* apie šios direktyvos įgyvendinimo pažangą, kartu su I ir II prieduose nustatytų taisyklių veikimo analize, ir įvertina, ar reikia iš dalies pakeisti šią Direktyvą.

Visų pirma Komisija kas šešis mėnesius Europos Parlamentui ir Tarybai teikia ataskaitą apie finansavimo padėtį, ir, jei reikia, Komisija pateikia pasiūlymą dėl mažiausio lygio PTS prietaikų ir paslaugų įgyvendinimo finansavimo.

12 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip ...* įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

14 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ||

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS

* *OL: iki [12 mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo].*

3 STRAIPSNYJE NURODYTI PTS DIEGIMO PRINCIPAI

PTS prietaikos ir paslaugos parenkamos ir diegiamos remiantis poreikių vertinimu ir laikantis šių principų:

- || a) veiksmingumas – gebėjimas apčiuopiamai prisidėti prie pagrindinių Europos kelių transporto problemų sprendimo (pvz., spūsčių ir taršos mažinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, saugos ir saugumo didinimo, ***su pažeidžiamais kelių eismo dalyviais susijusių klausimų sprendimo***);
- || b) rentabilumas – išlaidų ir rezultatų, gautų siekiant tikslų, santykis;
- || c) geografinis tęstinumas – gebėjimas visoje Bendrijoje ***ir prie jos išorės sienų***, ypač *TEN-T*, užtikrinti darnias paslaugas;
- || d) sąveika – sistemų geba keistis duomenimis ir sudaryti galimybę dalytis informacija ir žiniomis;
- || e) brandos lygis – pažangos lygis;
- f) ***intermodalumas – krovinio transporto nukreipimas į trumpųjų nuotolių laivybos, geležinkelių ir vidaus vandens transportą arba į transporto rūšių derinius, kuriuose krovinių gabenimas keliais yra kuo veiksmingesnis.***

II PRIEDAS

4 STRAIPSNYJE NURODYTI PAGRINDINIAI SPECIFIKACIJŲ ELEMENTAI

(1) Optimalus kelių, eismo ir kelionės duomenų naudojimas

Optimalaus kelių, eismo ir kelionės duomenų naudojimo specifikacijose nustatoma:

- || a) reikalavimai, būtini užtikrinti, kad tikralaikė eismo ir kelionės informacija būtų tiksli ir kad ji tarpvalstybiniu mastu būtų prieinama PTS naudotojams, visų pirma reikalavimai, kuriais:
 - PTS paslaugų teikėjams sudaroma galimybė gauti tikslūs viešuosius kelių ir tikralaikius eismo duomenis, naudojamus tikralaikiui eismo ir kelionės informacijai rengti;
 - palengvinamas susijusių valdžios institucijų bei suinteresuotųjų šalių ir susijusių PTS paslaugų teikėjų tarpvalstybinis elektroninis keitimasis duomenimis;
 - užtikrinama, kad susijusios valdžios institucijos ir suinteresuotosios šalys laiku atnaujintų viešuosius kelių ir eismo duomenis, naudojamus tikralaikiui eismo ir kelionės informacijai rengti;
 - užtikrinama, kad PTS paslaugų teikėjai laiku atnaujintų tikralaikę eismo ir kelionės informaciją;
- || b) reikalavimai, būtini užtikrinti, kad susijusios valdžios institucijos rinktų kelių ir eismo duomenis (įskaitant, pvz., eismo srautų planus, eismo reguliavimą ir rekomenduojamus maršrutus, ypač skirtus sunkiasvorėms transporto priemonėms) ir kad jie būtų teikiami PTS paslaugų teikėjams, visų pirma reikalavimai, kuriais:
 - PTS paslaugų teikėjams sudaroma galimybė gauti susijusių valdžios institucijų

surinktus viešuosius kelių ir eismo duomenis (įskaitant, pvz., apie eismo srautų planus, eismo reguliavimą ir rekomenduojamus maršrutus);

- palengvinamas susijusių valdžios institucijų ir PTS paslaugų teikėjų elektroninis keitimasis duomenimis;
- užtikrinama, kad susijusios valdžios institucijos laiku atnaujintų viešuosius kelių ir eismo duomenis (įskaitant duomenis apie eismo srautų planus, eismo reguliavimą ir rekomenduojamus maršrutus);
- užtikrinama, kad PTS paslaugų teikėjai laiku atnaujintų PTS paslaugas ir prietaikas, naudojančias šiuos viešuosius kelių ir eismo duomenis;

|| c) reikalavimai, būtini užtikrinti, kad viešieji kelių ir eismo duomenys, naudojami skaitmeniniams žemėlapiams rengti, būtų tikslūs ir kad jais galėtų naudotis skaitmeninių žemėlapių gamintojai ir paslaugų teikėjai, visų pirma reikalavimai, kuriais:

- skaitmeninių žemėlapių gamintojams ir paslaugų teikėjams užtikrinama galimybė naudotis viešaisiais kelių ir eismo duomenimis, naudojamais skaitmeniniams žemėlapiams rengti;
- palengvinamas susijusių valdžios institucijų bei suinteresuotųjų šalių ir privačių skaitmeninių žemėlapių gamintojų bei platintojų elektroninis keitimasis duomenimis;
- užtikrinama, kad susijusios valdžios institucijos ir suinteresuotosios šalys laiku atnaujintų viešuosius kelių ir eismo duomenis, naudojamus skaitmeniniams žemėlapiams rengti;
- užtikrinama, kad skaitmeninių žemėlapių gamintojai ir paslaugų teikėjai laiku atnaujintų skaitmeninius žemėlapius;

|| d) būtinieji nemokamo „universalųjų eismo pranešimų“ teikimo visiems kelių eismo dalyviams reikalavimai, apimantys būtinąjį šių pranešimų turinį, visų pirma reikalavimai, kuriais:

- užtikrinama, kad būtų naudojamas standartinis su saugumu susijusių eismo įvykių sąrašas („universalieji eismo pranešimai“), kuris turėtų būti nemokamai perduodamas PTS naudotojams;
- užtikrinama „universalųjų eismo pranešimų“ sąveika su PTS paslaugomis teikiant tikrą laiką eismo ir kelionės informaciją ir šių pranešimų integravimas į šias paslaugas.

(2) Eismo ir krovinių valdymo PTS paslaugų tęstinumas Europos transporto koridoriuose ir miestų aglomeracijose

Eismo ir krovinių valdymo paslaugų tęstinumo ir sąveikos užtikrinimo Europos transporto koridoriuose ir miestų aglomeracijose specifikacijose nustatoma:

|| a) būtinieji ir (arba) privalomieji kroviniui ir keleiviniui transportui skirtų PTS paslaugų tęstinumo transporto koridoriuose ir tarp įvairių transporto rūšių reikalavimai, visų pirma reikalavimai, kuriais:

- palengvinamas valstybių, regionų arba miesto ir tarp miestinių zonų ir susijusių

eismo informacijos ir (arba) valdymo centrų elektroninis keitimasis eismo duomenimis ir informacija;

- užtikrinamas standartinių informacijos srautų arba eismo sąsajų tarp susijusių eismo informacijos ir (arba) valdymo centrų naudojimas;
- || b) priemonės, būtinos novatoriškoms PTS technologijoms (radijo dažninio atpažinimo įrenginiams (RFID), **skirtajam trumpojo nuotolio ryšiui (DSRC)** arba Galileo/Egnos) taikyti kuriant krovinių transporto logistikai (eFreight) skirtas PTS prietaikas (ypač krovinių stebėjimo ir sekimo per visą kelionę ir vežant skirtingomis transporto rūšimis priemonės), visų pirma priemonės, kuriomis:
- užtikrinama, kad PTS prietaikų kūrėjams būtų sudaryta galimybė naudotis reikiamomis PTS technologijomis ir kad jie taikytų šias technologijas;
 - užtikrinamas padėties nustatymo rezultatų (pvz., gautų naudojant RFID ir (arba) Galileo/EGNOS) integravimas eismo valdymo priemonėse ir centruose;
- || c) priemonės, būtinos judumui miestuose užtikrinti skirtai PTS architektūrai kurti, taikant integruotą ir įvairias transporto rūšis apimančią kelionių planavimo, transporto poreikio ir eismo valdymo metodą, visų pirma priemonės, kuriomis:
- miestų valdymo centrams suteikiama galimybė naudotis viešojo transporto, kelionių planavimo, transporto poreikio, eismo ir stovėjimo duomenimis;
 - palengvinamas įvairių miesto valdymo centrų elektroninis keitimasis informacija apie viešąjį ir privatųjį transportą ir visas įmanomas transporto rūšis;
 - užtikrinamas visų susijusių duomenų ir informacijos integravimas į bendrą architektūrą;
- d) **priemonės, kurių reikia sklandžių PTS paslaugų užtikrinimui Bendrijoje ir prie jos išorės sienų.**

(3) Kelių sauga ir saugumas

PTS kelių saugos ir saugumo prietaikų specifikacijose nustatoma:

- || a) priemonės, būtinos pagalbos skambučio (*eCall*) sistemai darniai įdiegti visoje Europoje, įskaitant priemonės, kuriomis:
- sudaroma galimybė keistis reikiamais transporto priemonėje įrengtos PTS duomenimis;
 - užtikrinama, kad kelių infrastruktūros (pagalbos) centruose (viešųjų paslaugų prieigos punktuose) būtų reikiama įranga transporto priemonių siunčiamiems duomenims priimti;
 - palengvinamas transporto priemonių ir kelių infrastruktūros (pagalbos) centrų (viešųjų paslaugų prieigos punktų) elektroninis keitimasis duomenimis;
- || b) priemonės, būtinos kelių eismo dalyvių saugai užtikrinti naudojant jų transporto priemonėje įrengtą ŽMS ir mobiliuosius prietaisus, taip pat transporto priemonėje įrengtų ryšio priemonių saugumui užtikrinti;

- c) *priemonės, kuriomis būtų užtikrinamas pažeidžiamų kelių eismo dalyvių, saugumas, atsižvelgiant į pažangiųjų pagalbos vairuotojui sistemų (angl. Advanced Driving Assistance Systems, ADAS) diegimą ir taikant ŽMS;*
- d) priemonės, būtinos pažeidžiamų kelių eismo dalyvių saugai ir komfortui užtikrinti, atsižvelgiant į visas PTS prietaikas;
- e) priemonės, būtinos saugioms sunkvežimių ir komercinio transporto stovėjimo vietoms nurodyti ir PTS naudojimu pagrįstoms stovėjimo ir išankstinio užsakymo sistemoms taikyti, visų pirma priemonės, kuriomis:
 - sudaroma galimybė naudotis pakankamu stovėjimo vietų skaičiumi;
 - naudotojams sudaroma galimybė gauti informaciją apie stovėjimo vietas;
 - palengvinamas stovėjimo aikštelių, centrų ir transporto priemonių elektroninis keitimasis duomenimis;
 - integruojamos transporto priemonėse ir stovėjimo aikštelėse taikomos susijusios PTS technologijos, skirtos informacijai apie laisvas stovėjimo vietas atnaujinti išankstinio užsakymo tikslais.

(4) Transporto priemonės integravimas į transporto infrastruktūrą

PTS, skirtų transporto priemonei integruoti į transporto infrastruktūrą, specifikacijose nustatoma:

- || a) priemonės, būtinos įvairioms PTS prietaikoms integruoti į transporto priemonėje įdiegtą atvirąją platformą; visų pirma šios priemonės grindžiamos:
 - dabartinių arba numatytų PTS prietaikų funkcinių reikalavimų nustatymu;
 - atvirosios sistemos architektūros, užtikrinančios infrastruktūros sistemų ir įrenginių sąveiką ir (arba) tarpusavio ryšį, nustatymu;
 - būsimų naujų arba atnaujintų PTS prietaikų integravimu į transporto priemonėje įdiegtą atvirąją platformą pagal savaiminio įdiegimo (angl. plug and play) principą;
 - standartizavimo procedūros, skirtos architektūrai ir atvirosios transporto priemonėje įdiegtos platformos specifikacijoms patvirtinti, taikymu;
- || b) priemonės, būtinos susietosioms (transporto priemonių infrastruktūros) sistemoms toliau tobulinti ir įgyvendinti, visų pirma priemonės, kuriomis:
 - palengvinamas duomenų ir informacijos perdavimas iš vienos transporto priemonės į kitą, iš transporto priemonės į infrastruktūrą ir atvirkščiai, iš vienos infrastruktūros į kitą;
 - susijusioms šalims (transporto priemonėms arba kelių infrastruktūrai) suteikiama galimybė gauti duomenis arba informaciją, kuria keičiamasi;
 - užtikrinamas standartinės pranešimo formos taikymas transporto priemonei ir infrastruktūrai keičiantis duomenimis;
 - nustatoma kiekvieno keitimosi duomenimis būdo (transporto priemonė–transporto

priemonė, transporto priemonė–infrastruktūra, infrastruktūra–infrastruktūra) ryšių infrastruktūra;

- ***ŽMS reguliavimo sistema, kad būtų išspręsti atsakomybės klausimai, o PTS funkcinės saugumo ypatybės būtų patikimiau pritaikytos prie žmonių elgsenos;***
- užtikrinamas standartizavimo procedūrų, skirtų susijusiai architektūrai patvirtinti, taikymas.

III PRIEDAS

REKOMENDACIJOS DĖL NACIONALINIŲ PTS VEIKSMŲ ATASKAITŲ, NURODYTŲ 11 STRAIPSNYJE, TURINIO

- || 1) Valstybių narių pagal 11 straipsnį teikiamų ataskaitų, susijusių su prioritetinėmis sritimis, nustatytomis 4 straipsnio 1 dalyje, apimtis yra nacionalinė. Tačiau prireikus ataskaitų apimtis gali būti išplėsta iki regioninio ir (arba) pasirinkto vietos lygmens.
- || 2) Pagal 11 straipsnio 1 dalį teikiamoje ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:
 - || a) dabartinė nacionalinė PTS strategija;
 - || b) jos tikslai ir pamatinės nuostatos;
 - || c) glaustas PTS diegimo būklės ir pamatinių sąlygų aprašas;
 - || d) prioritetinės dabartinių veiksmų ir susijusių priemonių sritys;
 - || e) paaiškinimas, kaip ši strategija ir šie veiksmai arba priemonės padeda darniai ir užtikrinant reikiamą sąveiką diegti PTS prietaikas ir užtikrinti paslaugų tęstinumą Bendrijoje (žr. 4 straipsnio 1 dalį).
- || 3) Pagal 11 straipsnio 2 dalį teikiamoje ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:
 - || a) nacionalinė PTS strategija, įskaitant jos tikslus;
 - || b) išsamus PTS diegimo ir pamatinių sąlygų aprašas;
 - || c) numatomos prioritetinės veiksmų ir susijusių priemonių sritys su paaiškinimu, kaip šiais veiksmais ir priemonėmis bus remiamos 4 straipsnio 1 dalyje nustatytos prioritetinės sritys;
 - || d) išsami informacija apie dabartinių ir numatomų veiksmų įgyvendinimą, aprašant:
 - priemones;
 - išteklius;
 - konsultacijas ir aktyvias suinteresuotąsias šalis;
 - tarpinius tikslus;
 - stebėjimą. ||